

Shrnutí
webináře

Náhrada jednorázových plastů 17. 6. 2021

_Obsah připravily Lenka Mynářová a Marie Tichá

_Celý záznam a podpůrné dokumenty najdete na www.nogreenwashing.cz

Nenahrazujte jednorázové jednorázovým

Hledejte nová řešení na bázi znovupoužitelných nebo vratných obalů a produktů. Tak by se dalo shrnout klíčové sdělení webináře, který se věnoval Směrnici pro omezení jednorázových plastů, která začíná platit od července 2021. Jednorázovost znamená extrémní plýtvání zdroji – právě proto je nutné ji omezovat.

Klíčovou otázkou je i otázka náhrad. Směrnice v současné podobě zakazuje použití nejen jednorázových plastů, ale i všech biodegradabilních a vyrobených z biologických zdrojů – tzn. bio-based. Těchto materiálů je nyní na trhu obrovské množství a jsou nabízeny jako řešení. Jejich konec života je nejčastěji deklarován formou kompostování. Ale jsou zakázány úplně stejně jako produkty ze syntetických plastů. Důvodem pro tento zákaz je fakt, že zatím neexistují vědecké důkazy, které by potvrdily přínos těchto materiálů pro řešení problémů s jednorázovými plasty. Více informací k tématu najdete v dokumentech ke stažení níže.

LCA jako jediný nástroj, který posuzuje environmentální dopady produktu v průběhu jeho celého životního cyklu

Posuzování životního cyklu (LCA) je velmi významný analyticko-informační nástroj, který umožňuje zjistit a posoudit dopady vybraného produktu, resp. produktového systému na životní prostředí v průběhu celého produkčního, uživatelského a odpadového systému. Díky holistickému pojetí produktového systému je tak možné lépe chápat vztahy mezi jednotlivými stádii životního cyklu a životním prostředím a účinněji snižovat spotřebu surovin a energie a redukovat znečištění související s produktem. Žádný jiný nástroj takto komplexní pohled na posuzovaný produkt neposkytuje.

Metoda posuzování životního cyklu LCA je systematický proces vyhodnocování potenciálních environmentálních dopadů produktů, při kterém jsou brány v úvahu všechna stádia životního cyklu od získávání surovin až po konečné uložení odpadu do země.

Stádia životního cyklu

- 1 Získávání surovin, materiálů
- 2 Doprava
- 3 Výroba
- 4 Užití/údržba
- 5 Odpad/recyklace/znovužití

Metoda LCA má 4 fáze:

Fáze 1

Posuzování životního cyklu (LCA) je velmi významný analyticko-informační nástroj, který umožňuje zjistit a posoudit dopady vybraného produktu, resp. produktového systému na životní prostředí v průběhu celého produkčního, uživatelského a odpadového systému. Díky holistickému pojetí produktového systému je tak možné lépe chápat vztahy mezi jednotlivými stádii životního cyklu a životním prostředím a účinněji snižovat spotřebu surovin a energie a redukovat znečištění související s produktem. Žádný jiný nástroj takto komplexní pohled na posuzovaný produkt neposkytuje.

Metoda posuzování životního cyklu LCA je systematický proces vyhodnocování potenciálních environmentálních dopadů produktů, při kterém jsou brány v úvahu všechna stádia životního cyklu od získávání surovin až po konečné uložení odpadu do země.

Fáze 2

Inventarizační analýza je procesem sběru a zpracování údajů určených ke kvantifikaci spotřeby energie a materiálů, produkce znečišťujících látek, pevného odpadu a dalších výstupů po dobu životního cyklu výrobků nebo služeb. Výsledky inventarizační analýzy jsou pak vstupem do třetí fáze LCA, kterou je posuzování dopadů (LCIA).

Fáze 3

Posuzování dopadů (LCIA), znamená přepočítání vstupů a výstupů inventarizační analýzy na výsledky indikátorů kategorií dopadu.

Fáze 4

Interpretace je založena na analýze předchozích fází a jejím výsledkem je formulování závěrů a doporučení.

LCA je jediným nástrojem, který posuzuje environmentální dopady produktu v průběhu jeho celého životního cyklu. Může tedy sloužit nejen ke vzájemnému porovnání produktů, respektive jejich dopadů na životní prostředí, ale i k identifikaci možností zlepšení posuzovaného produktu ve všech jeho stádiích od těžby surovin až po jeho odstranění. LCA tak poskytuje jedinečné podklady pro:

- komplexní pohled na životní cyklus výrobku (porovnávání funkce nikoliv produktů)
- identifikaci stádií s největším příspěvkem k poškození životního prostředí
- identifikaci příležitosti pro zlepšení
- návrh nových výrobků
- identifikaci rozdílů mezi alternativami
- podporu environmentálních rozhodování

Význam LCA pro podporu rozhodování ve státním i soukromém sektoru neustále stoupá. Tuto skutečnost reflektuje i vývoj skupiny norem ISO 14040 a dalších v rámci ISO 14000. Metoda LCA se stala organickou součástí například norem ISO 14025 Environmentální značení typu III (EPD) a ISO 14045 Eko-efektivita produktu.